

εἰς τοὺς Τούρκους. Καὶ πρῖσσίνει αὐτὸν τὸ δημοτικὸν τρα-
γοῦδι λέγοντα :

Σέλωσε μπέη μ' τ' ἄτι σου σέλωσε τ' ἄλογό σου
καὶ λύσε μου τὰ χέργια μου, ξέντωσε τὰ σκοινιά μου
κι' ἀπόλα με κ' ἐμένανε, ἀπόλα με στὸν κάμπο
καὶ σ' ἄν με πιάσης, μπέη μου κομμάτια νὰ με κάμης.

Εἰς τὸ αὐτὸ τραγοῦδι εἰκονίζεται ἡ μητέρα του λέγουσα:

"Ἡλιέ μου καὶ τρισήλιέ μου καὶ κοσμογυριστή μου
ἐκεῖ ψηλὰ τοῦ περπατεῖς καὶ χαμηλὰ ποῦ βλέπεις,
μὴν εἶδες τὸ παιδάκια μου τὸν Κόλια Βυτινιώτη;

Καὶ ὁ "Ἡλιος τῆς ἀπαντᾷ.

"Ἐφές προφές ποῦ πέραγα, σὲ μιὰ ψηλὴ ραχούλα
ἄκουσ' ἀντρίκια κλάματα, γυναίκια μορολόγια.

* *

"Ἐκαστον σῶμα κλεφτῶν τῆς Στερεᾶς καὶ τῆς Πελοπον-
νήσου εἶχε πλὴν τοῦ ἀρχηγοῦ, τὸ πρωτοπολλήκαρον, τὸν
μπαϊρακτάρην, τὸν γραμματικόν, καμμιά φορὰ καὶ ἐμπει-
ρικόν τινα *ιατρὸν*, τὸν οἰκονόμον, τὰ παλληκάργια καὶ τοὺς
ψυγογιοῦδες, ἕνας τῶν ὁποίων ἦτον ἀποκλειστικῶς τοῦ ἀρχη-
γοῦ· τέλος τὰ κοπέλια διὰ τὰς ὑπηρετικὰς ἀσχολίας. Τὰ κο-
πέλλια αὐτὰ -ὑποψήφια παλληκάργια- ἔπρεπε νὰ εἶναι τα-
πεινότητα, πειθροχικώτατα καὶ πρόθυμα εἰς πᾶσαν προστα-

γὴν τῶν ἀνωτέρων των. Λέγεται ὅτι, διὰ νὰ εἶναι ταπεινὰ
καὶ ἐστερημένα πάσης τάσεως πρὸς ἐπιδεικτικὸν κομπασμὸν,
τὰ ἐκούρευαν μὲ τὴν *γυδοφαλλίδα* σκάλες - σκάλες, καὶ ὅτι
ἐξ αὐτοῦ προέρχεται τὸ κουρογιδεύω καὶ τὸ κουρογίδο (κο-
ροῖδεύω καὶ κοροῖδο) τῆς λαϊκῆς μας γλώσσης.

Κατὰ τὰ τραγοῦδια τοῦ λαοῦ ἡ κλεφτουργιὰ διηρεῖτο
εἰς δώδεκα πρωϊᾶτα.

Πρόκειται ὅμως περὶ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, διότι εἰς τὴν
Πελοπόννησον ἄλλως εἶχον τὰ πράγματα

"Ἠκμαζε καὶ ἐκεῖ ἡ κλεφτουργιὰ. Ὑπῆρχον καὶ ἐκεῖ
οἰκογένεια ἀναδείξασαι οὐρανὸν ὄλην ἡρωϊκῶν κλεφτῶν. Με-
ρικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἀνῆκον εἰς παλαιὰς πολεμικὰς οἰκογενείας,
ἄλλοι πάλιν ἦσαν δημιουργήματα τῶν περιστάσεων, τοῦ
συγχρωτισμοῦ των μὲ ἄλλους κλέφτες, τῆς ἀκαταδαμάστου
φύσεώς των.

"Ἐυρίσκοντο καὶ αὐτοὶ εἰς ἐπικοινωνίαν μεταξύ των,
συνέπραττον κατὰ τὰς σημαντικὰς περιστάσεις τοῦ Ἑθνους,
ἀλλὰ δὲν εἶχον τὴν γενικωτέραν ὀργάνωσιν-ἄς μᾶς ἐπιτραπῆ
ἡ λέξις- τῆς Στερεᾶς.

"Ἐκαστον σῶμα Κλεφτῶν τῆς Στερεᾶς καὶ Πελοπον-
νήσου εἶχε τὸ ἰδιαιτέρον σῆμά του, τὸ φλόμπουρό του, καὶ
τὴν ἰδιαιτέραν σημαίαν του (τὸ μπαϊράκι του) ὅπως καὶ ἐ-
καστοῦ ἀρχηγοῦ ἢ σφραγίς (τὸ δακτυλίδι) εἶχεν ἰδιαιτέρον
σύμβολον.

Αἱ σφραγίδες αὐταὶ πλὴν τῆς Ἑθνικῆς ιδέας, συμβολί-
ζουν ἐνίοτε καὶ οἰκογενειακὰς παραδόσεις, χρησιμότητας καὶ
ἄξια ἰδιαιτέρας ὄλης ἐρεῦνης.

"Ἀπὸ τὰς σημαίας τῶν κλεφτῶν δὲν ἔλλειπεν ὁ Σταυρὸς·